

#

Raadsvergadering van 19 juni 2012

Agendapunt 12

Onderwerp: Plan van aanpak Schiermonnikoog 2025

Schiermonnikoog, 7 juni 2012

Aan de Gemeenteraad

Voorstel

- In te stemmen met bijgaand plan van aanpak Schiermonnikoog 2025;
- De eenmalige kosten van het plan à € 10.080 ten laste te brengen van de algemene reserve.

Inleiding

Uw raad heeft op 16 mei jl. een informatiebijeenkomst over bevolkingsontwikkeling en krimp gehad. Doel hiervan was om vanuit de gemeentelijke verantwoordelijkheid een strategie te bepalen voor Schiermonnikoog in 2025. In een levendige sfeer hebben wij gediscussieerd over de toekomstige demografische en sociaal-economische ontwikkelingen op ons eiland, over mogelijke scenario's en de rol van de gemeente hierin. Sjoerd IJdema van Partoer en Frans Jorna van K+V hebben de bijeenkomst voorbereid en de procesbegeleiding verzorgd. Wij hebben IJdema en Jorna gevraagd een plan van aanpak te maken (zie bijlage).

De aanpak

Mede op basis van de informatiebijeenkomst hebben wij gevraagd om een aanpak waarin vooral de analyse, de bewustwording en de interactie met bewoners centraal staat. In het plan worden de ontwikkelingen heel tastbaar en concreet. IJdema en Jorna schetsen in hun aanpak de gevolgen van de demografische ontwikkelingen, koppelen ze aan innovaties in binnen- en buitenland, benoemen opgaven en presenteren verschillende scenario's.

Voor de analyse vormt een sterke en zwakte analyse (SWOT) op basis van demografische en sociaal-economische ontwikkelingen de grondslag. De cijfers worden verder ingekleurd via betrokkenen ter plekke. Dit gebeurt door interviews met sleutelfiguren, laagdrempelige thema-café's met prikkelende voorbeelden uit binnen- en buitenland.

De analyse mondt uit in een gemeenschappelijke avond in het dorps huis waarin de resultaten van de analyse worden gepresenteerd. Bij deze presentatie zijn inwoners van Schiermonnikoog en geïnteresseerde 'supporters' van Schiermonnikoog betrokken. De analyse vormt de basis van een drietal scenario's die door de betrokkenen verder worden ingekleurd. Uiteindelijk leidt dit tot een keuze voor een van de scenario's.

De scenario's voor de rol van de gemeente zijn:

- "Niets doen": Burgers en bedrijven zorgen zelf voor leefbaarheid, terughoudende rol gemeente;
- "Go with the flow": Gemeente ondersteunt initiatieven uit gemeenschap, maar stuurt niet actief;
- "Het roer om: aan de slag!": Gemeente gaat actief aan de slag met burgers, bedrijven, organisaties en verenigingen om de toekomst van Schiermonnikoog vorm te geven.

Op Schiermonnikoog wordt het beschreven leefbaarheidsvraagstuk steeds meer als urgent ervaren. Daarnaast zijn er ook inwoners die juist vinden dat demografische ontwikkelingen van alle tijden zijn en dat dit niet te sturen is. Voor een gedragen aanpak is het van belang dat juist de inwoners van Schiermonnikoog en hun organisaties betrokken worden. Actief meedenken en - waar dat kan ook meedoen - in de uitvoering van de aanpak is belangrijk in dit proces.

In drie stappen

De aanpak valt in drie stappen uiteen:

1. Bestuurlijk draagvlak;
2. Scenario-ontwikkeling;
3. Bewonersavond.

Ad 1. Bestuurlijk draagvlak

Het resultaat van deze stap is dat er inzicht is in trendmatige ontwikkelingen en de betekenis hiervan voor de toekomst van Schiermonnikoog. Bewustwording dat de gemeente een keuze heeft in de rol die zij kiest. Duidelijkheid over welke inzet verwacht wordt, welke opbrengsten gerealiseerd worden en welke termijnen daaraan verbonden zitten. Ook de rol van de partners is daarin uitgelicht. Dit raadsvoorstel is de afronding van stap 1.

Ad 2. Scenario-ontwikkeling

Op basis van de SWOT wordt de foto van Schiermonnikoog genomen. Er wordt teruggekeken in de tijd, hoe was het ook al weer en er wordt vooruit gekeken met prognoses van het CPB. Hoe ziet Schiermonnikoog eruit in 2030? Met het beschikbare materiaal worden de drie scenario's verder 'aangekleed'. Op basis hiervan en de inhoudelijke input die in de gemeentelijke sessies is gegeven ("urgenda's") worden op het eiland verschillende interactieve sessies (toekomstcafés) gehouden. Deelnemers zijn burgers, sleutelfiguren, ondernemers, vertegenwoordigers van organisaties, maar ook de relevante buitenwereld. Leidend bij deze toekomstcafés zijn de scenario's die een beeld geven van de mogelijke toekomst van het eiland. De toekomstcafés leiden we als een world café; deelnemers bepalen zelf, vanuit eerdere discussies en lokale thema's de agenda. Laag voor laag, issue voor issue, worden urgenties en keuzes helder.

Ad 3. Bewonersavond

De analyse mondt uit in een gemeenschappelijke avond in het dorps huis waarin de resultaten van de analyse worden gepresenteerd. Bij deze presentatie zijn betrokken inwoners van Schiermonnikoog en geïnteresseerde 'supporters' van Schiermonnikoog betrokken. De analyse vormt de basis van een drietal scenario's die door de betrokkenen verder worden ingekleurd. Uiteindelijk leidt dit tot een keuze voor een van de scenario's. Het beoogde resultaat dat wij met de dorpsgemeenschap een vervolgaanpak vaststellen waarbij inwoners, ondernemers, organisaties, "supporters" van Schiermonnikoog en de gemeente gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de uitvoering ervan.

Financiële consequenties

De kosten van het plan bestaan uit de inhuur van de externe adviseurs IJdema en Jorna. Dankzij een financiële bijdrage van de provincie is de inzet van IJdema vanuit Partoer gedekt. Dit komt ook voort uit het grote belang dat de provincie Fryslân hecht aan een lokaal gedragen aanpak om te anticiperen op demografische ontwikkeling. Daar komt bij dat krimp en vergrijzing op een eiland wezenlijk anders is dan op het platteland. Bovendien fungeert Schiermonnikoog als pilot voor de andere Friese Waddeneilanden.

Voor de inzet van Jorna zetten wij eigen middelen in. De kosten in stap 1 zijn betaald uit het budget van € 5.000 dat wij in de begroting beschikbaar hadden voor krimp/leefbaarheid. Voor stap 2 en 3 willen wij de specifieke deskundigheid van Jorna graag inzetten. Voor het afronden van stap 2 en 3 verwachten wij € 10.080 nodig te hebben. Dit kan worden gedekt uit de algemene reserve.

De financiële consequenties worden voor 2012 verwerkt in de 17de begrotingswijziging 2012.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,
de secretaris, de burgemeester,

S. Stamhuis

J. Stellinga

#

#